

Lieksan kaupungin lausunto jätehuoltomääräysten uudistuksesta

Kaupunginhallitus 05.09.2022 § 273
412/00.04.01/2022

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteeri

Savo-Pielisen jätelautakunta pyytää kuntien ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten lausuntoa jätehuoltomääräysten uudistuksesta 30.9.2022 mennessä. Määräysten uudistamisella toimeenpannaan jätelainsäädännön kiristyneet kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet ja sovitetaan velvoitteet paikallisiin olosuhteisiin. Samalla muutetaan mm. kompostointia, jäteastioiden tyhjennyksiä sekä saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoa koskevia säännöksiä. Määräyksiin tehdään myös muita päivityksiä.

Tarkoitus on, että uudistetut määräykset tulevat voimaan 1.1.2023. Uudistettujen jätehuoltomääräysten luonnos perusteluineen on yleisesti nähtävillä 6.6.-31.8.2022 Savo-Pielisen jätelautakunnan ja kuntien verkkosivuilla. Jätehuoltomääräysten uudistuksesta on kerrottu Lieksan Lehdessä mm. 11.7.2022.

Keskeiset uudistukset jätehuoltomääräyksissä

Laajentuvat kierrätettävien jätteiden keräysvelvoitteet

Nykyisin kaikilla taajamissa sijaitsevilla vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöillä on oltava keräys sekajätteelle, biojätteelle ja kartonkipakkauksille. Vuoden 2023 heinäkuusta lähtien keräys on oltava näillä kiinteistöillä myös muovi- ja lasipakkauksille sekä metallille.

Suurimmissa taajamissa on kerättävä kaikilta asuinkiinteistöltä sekajätteen lisäksi biojäte heinäkuusta 2024 alkaen. Tämä omakotitalojakin koskeva biojätteen keräysvelvoite tulee koskemaan Kuopion, Pieksämäen ja Siilinjärven keskustaajamia sekä Siilinjärven Toivala-Vuorela taajamaa. Biojätteen kompostointi on vaihtoehto erilliskeräykselle.

Alle viiden huoneiston kiinteistölle ei ole tulossa erilliskeräysvelvoitetta pakkausjätteille. Myöskään biojätteen keräykselle ei ole alle viiden huoneiston kiinteistöllä velvoitteita muissa kuin em. isoimmissa taajamissa. Keräyksen voi kuitenkin järjestää kiinteistölle vapaaehtoisesti, jos kiinteistö sijaitsee taajamassa tai muualla kierrätettävien jätteiden kuljetusalueella. Lieksassa tällaisia kuljetusalueita ovat Kolilla Kolintie, Merilänrannatie, Isopurnu, Purnu-niementie, Kärännäntie, Satamatie ja Mustarintasentie. Lieksa-Pankakosken välillä Hattuvaarantie sekä Pankakoskella Ruukintie, Ojalandie, Asutustie ja Ensontie. Lisäksi Nurmes-Lieksatie kuuluu kuljetusalueeseen. <https://kartta.kuopio.fi/?link=MrsPW>

Kompostisääntelyn muutoksia

Biojätteen kompostointiin ei ole velvoitetta, mutta se on suositeltavin tapa käsitellä biojätteet. Elintarvikejätteitä kompostoitaessa on oltava jatkossakin tarkoitukseen soveltuva, suljettu ja hyvin ilmastoitu kompostori, johon haittaeläinten pääsy on estetty. Jatkossa ei kuitenkaan edellytetä kompostorilta lämpöeristystä, jos vain tilavuutta biojätteelle on riittävästi myös talvella, kun komposti voi jäätä. Lämpöeristysvaatimuksen poistamisella pyritään madaltamaan kompostoinnin aloittamiskynnystä.

Jäteastioiden tyhjennysvälisääntelyn tarkistukset

Kiinteistöjen jäteastiat on tyhjennettävä määräysten mukaan säännöllisesti riittävän tiheillä tyhjennysväleillä, jottei jätteistä aiheudu haittoja ja jottei niitä ohjaudu epäasianmukaiseen käsittelyyn jäteastioiden ylitäytön vuoksi.

Sekajätteen tyhjennysväliä on tarkoitus väljentää hieman, kun jätettä syntyy kiinteistöllä vähän. Jatkossa kiinteistöt, joilla on käytössä pieni jäteastia ja biojätteet erilliskerätään tai kompostoidaan, voisivat tyhjennyttää jäteastian kahdeksan viikon välein ympäri vuoden riippumatta siitä, kuinka monta henkilöä kiinteistöllä asuu. Tähän asti pidennetty tyhjennysväli on ollut mahdollinen vain 1–2 henkilön talouksille. Väljennyksellä kannustetaan jätteiden lajitteluun ja sekajätteen synnyn vähentämiseen.

Pientaloille ja pienille taloyhtiöille mahdollistetaan biojätteen keräykselle neljän viikon tyhjennysväli talviaikaan. Muutoksella pyritään biojätteen erilliskeräyksen edistämiseen, kun biojäteastiaa ei ole tarvetta tyhjentää niin usein kuin ennen. Kesällä tyhjennykset on tehtävä entiseen tapaan vähintään kahden viikon välein, ettei haittoja aiheudu.

Jätteenkuljetusaikojen joustot

Jätehuoltomääräyksissä on aikarajat jätteiden kuormaamiselle taajamissa asuinkiinteistöjen läheisyydessä. Aikarajoja esitetään väljennettäväksi jonkin verran entisestä. Tavallisesti jätteenkuljetukset hoidetaan arkisin klo 6–22. Jätekuukko on kokeillut kahteen eri otteeseen laajennettuja kuljetusaikoja ja näiden kokeilujen pohjalta esitetään, että jatkossa kuormaaminen olisi mahdollista arkisin klo 5–23. Tarkoituksena on kuitenkin, ettei jätteitä kuormata säännönmukaisesti näillä aikaväleillä, vaan ainoastaan silloin, kun tälle on tarvetta haastavien olosuhteiden, kuten hankalien sääolosuhteiden, vuoksi. Kuormausaikojen laajennuksella pyritään siihen, että jäteastiat saataisiin tyhjennettyä aina tyhjennysrytmin mukaisina oikeina päivinä niin, ettei jäteastioiden ylitäyttöjä tule.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoon uudet sääntelyt

Kiinteistön haltijoille asetetaan tarkempia uusia velvoitteita saostus- ja umpisäiliöiden kunnossapitoon ja säiliöiden luokse esteettömän kulun varmistamiseen, jottei lietteistä aiheudu haittoja ja ne saadaan aina toimivasti tyhjennettyä. Jos kiinteistön haltija ei voi järjestää yleisesti käytössä olevalle kalustolle kulkuyhteyttä kiinteistölle, kiinteistöllä on käytettävä jätevesijärjestelmää, jonka lietesäiliö tyhjennetään laitevalmistajan käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti itse ja säiliöistä poistettu liete käsitellään omatoimisesti jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Jätevesilietteet on tyhjennettävä säännöllisesti. Myös jätevesilietteiden omatoiminen käsittely kiinteistöllä tai muutaman lähikiinteistön kesken on jatkossakin mahdollista, jos liete kalkkistabiloidaan ja levitetään lannoitteeksi viljelyksessä olevalle pellolle. Omatoimisesta käsittelystä on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle kirjallinen ilmoitus, jonka voimassaoloaika on jatkossa viisi vuotta (ennen 10 vuotta).

Lieksan kaupungin näkökulmasta jätehuoltomääräysluonnokseen ei ole huomautettavaa. Määräysten uudistukset ja tarkennukset ovat perusteltuja ympäristönsuojelu- ja jätelain näkökulmasta. Tietty lievennykset mm. kompostorin lämpöeristysvaatimuksesta sekä jäteastioiden

tyhjennysväleistä kannustaa jätteiden lajitteluun ja sekajätteen synnyn vähentämiseen. Lisäksi tyhjennysvälien harventaminen vähentää jätteen keräämiseen liittyviä kustannuksia ja kasvihuonekaasupäästöjä. Kierrätettävien jätteiden kuljetusalue ja siihen liittyvä kartta, kannustaa ja helpottaa kiinteistöjä liittymään vapaaehtoisesti kierrätettävien jätteiden keräykseen.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä esittelytekstin sisällön lausunnokseen jätehuoltomääräysten uudistuksesta.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti hyväksyä esittelytekstin sisällön lausunnokseen jätehuoltomääräysten uudistuksesta.
Lisätietoja	Ympäristönsuojelusihteri Tuula Tirronen, p. 040 1044 795, sähköposti tuula.tirronen@lieksa.fi